

24. FEBRUAR 2017

MØDEREFERAT

Forum Møde i aftagerpanelet, Engerom

Møde afholdt 8. februar, 2017

Sted 24.2.62

Referent Anne Kjølby

**INSTITUT FOR ENGLSK, GERMANSK
OG ROMANSK**

NJALSGADE 128
2300 KØBENHAVN S

Til stede

Michael Metz Mørch, Elsebeth Austin, Karen Hoby Skanning, Mette Ringsted, Ivar Ørnby, Betina Merete Larsen, Anna Jansdorf Larsen, Mette Boye, Karin Kragshave, Camilla Hornstrup Bengtsson, Per Lindegaard Hjorth, Jørgen Staun, Kirsten Kragh, Anna Vestergård Jacobsen, Rico Birkedal Nielsen, Karoline Rastenni og Anne Kjølby (referent).

anneby@hum.ku.dk
www.engerom.ku.dk

Dagsorden

1. Velkomst ved Studienævnensformand Jørgen Staun
2. Præsentation af nye medlemmer
3. Status på Engerom – herunder orientering om tydeligere karrierespor
4. Institutionsakkreditering på Københavns Universitet
5. Bortfald af intern censur
6. Nye og færre eksamensformer
7. Nye kandidatuddannelser på Engerom – herunder portfolio-eksamen
8. Øget professionsretning af sproguddannelser
9. Aftagerpanelets rolle – ekspertpanel eller aftagerpanel?
10. Fastlæggelse af næste møde
11. Eventuelt

Ad 3) Status på Engerom – herunder orientering om tydeligere karrierespor

Studieleder Kirsten Kragh orienterede kort om det, der rører sig på Institut for Engelsk, Germansk og Romansk i øjeblikket. Generelt kan det siges, at vi i øjeblikket har en sprogfagskrise i hele uddannelsessystemet i Danmark. Økonomisk har universiteterne det svært, og det har på Det Humanistiske Fakultet resulteret i nedskæringer i bemanningen, og for første gang i fakultetets historie er der blevet afskediget videnskabeligt personale – på instituttet har vi mistet to lektorer. Desuden har instituttet på nogle uddannelser få og relativt svage studerende – studentermassen er meget varierende fra år til år og dette er udfordrende for afviklingen af undervisningen, da den skal være bredt favnende. Alle skal være med, men vi må heller ikke miste den gruppe studerende, som er fagligt meget stærke – derfor arbejder vi med en bred differentiering i undervisningen.

På den positive side, er der startet en ny uddannelse i september 2016 – Interkulturelle Markedsstudier. Det tegner positivt indtil videre, da vi har haft mange ansøgere. Trods et loft på 60 endte vi dog med, at kun 44 sagde ja tak til en studieplads. Vi modtager løbende feedback fra de studerende, og alle er tilfredse med uddannelsen og meget motiverede.

Den nationale sprogstrategi lader stadig vente på sig, men som institut forventer vi, at vi i højere grad kommer til at inddrage professionshøjskolerne – vi har allerede et samarbejde. Uanset hvad denne nye sprogstrategi kommer til at indebære, er der ingen tvivl om at der blæser nye vinde – og disse vil i højere grad motivere os til at tilrettelægge uddannelserne rettet mod aftagerperspektivet. Dette afledte en diskussion i panelet om, at sprog ofte betragtes som en tillægskompetence, men det kunne måske være modsat. Opgaven for sprogfagene kunne være at fastholde sprog som den centrale kompetence, og eventuelt jura, økonomi, IT eller andet som tillægskompetencer. Det skal man måske arbejde mere med på de gymnasiale uddannelser – det at fastholde sprog som en essentiel kompetence.

Tydeligere karrierespor v. Anna Vestergård Jacobsen

De sidste 10 år har der været meget fokus på de humanistiske generalistkompetencer. Dette er meget forvirrende for studerende og ikke særlig konkret, når de forsøger at danne sig et overblik over en eventuel karrierevej.

Projektet består af flere dele – bl.a. en bedre hjemmeside, hvor man kan se noget om vores eksterne partnere. Dette kan f.eks. være i forhold til projektorienteret forløb, virksomhedssamarbejde og andet. Instituttet påtænker også at præsentere nogle karriereinterviews, så studievælgere bedre kan få indblik i, hvad man kan som færdig kandidat.

Næste del af projektet er helt almindelig lavpraktisk brobygning med gymnasierne – både med elever og undervisere. Her havde aftagerpanelet en lang række kommentarer og forslag: Sprog skal præsenteres som noget specifikt – en konkret faglighed. F.eks. havde et af medlemmerne et eksempel fra medicin, hvor studerende efter kun tre dage på studiet står i kittel ude på en afdeling sammen med en læge. Det skal være mere elitært at læse sprog. Det at fortælle den gode historie er vigtigt – personlige (smagfulde) fortællinger er gode. Mentornetværk, hvor man som virksomhed forpligter sig lidt mere, kan også være en god ide. Den personlige kontakt med forskellige virksomheder er meget brugbar, og mentorer kan følge studerende lidt tættere og lidt længere.

Det at fokusere på sprog som noget mere professionsrettet på første semester kan være nyttigt for studerende i forhold til en fremtidig karriere. Det er vigtigt i de gode historier at de både kommer fra unge og nye men også fra de mere garvede. De kan i høj grad være med til at sætte ord på, hvad de studerende skulle kunne. Det er dog vigtigt at fokusere på andre karrierer end gymnasiet.

Ad 4) Institutionsakkreditering på Københavns Universitet

Dette har været en lang og bureaukratisk proces, hvor universitetet får svar i marts eller april.

Ad 5) Bortfald af intern censur

Det Humanistiske Fakultet har fået udarbejdet en rapport over forskellige områder, hvor der er et potentiale for at spare på udgifter. Der er identificeret fire hovedområder, som er tilvalg, administration, bibliotek og eksamen.

Eksamensformerne på fakultet skal effektiviseres. Ifølge den nye eksamensbekendtgørelse er der ikke længere krav om to bedømmere. Det er derfor besluttet af ledelsen og i studienævnet på instituttet at fjerne intern censur på hovedetparten af de skriftlige eksaminer. To bedømmere beholdes dog på mundtlige eksaminer. Der er afsat en pulje til at få en kollega til at kigge eksamen igennem ved dumpekandidater samt ved 12-taller. Herudover skal eksamensopgaven også godkendes af en kollega. Aftagerpanelet er enig i, at det godt kan praktiseres når der skal spares, men det er selvfølgelig bekymrende, at øvelsen kun er for at spare penge – og

ikke for kvalitet eller udvikling. Det er vigtigt at fastholde vigtigheden af de studerendes retssikkerhed samt deres mulighed for anonymitet. Det kunne være en god ide at bytte opgaver, så man ikke bedømmer sine egne studerende. Afsluttende blev det nævnt, at det kan være lidt farligt at give køb på denne sikkerhed med en censor i et relativt lille system som universitetsverdenen. Især på de mindre uddannelser kan man som underviser godt være for tæt på sine studerende. Vi fastholder dog censuren på de mundtlige eksaminer samt på udprøvning af sprogfærdighed. Her har instituttet desuden valgt at beholde ekstern censur.

Ad 6) Nye og færre eksamensformer

Der har længe været et ønske om en forenkling af eksamensformer, så der kommer et øget fokus på at de fleste af ressourcerne bruges i undervisningen fremfor på eksamination. Samtidig er der planer om at udprøve i større ECTS-enheder, dvs. et princip om at en eksamen skal udløse 15 ECTS. Dette vil i praksis betyde, at vi i højere grad skal udprøve flere færdigheder eller discipliner samtidigt og det stiller i sig selv nye krav til eksamensformerne.

Ad 7) Nye kandidatuddannelser på Engerom – herunder portfolio-eksamen

Vi har valgt at lave en ny kandidatordning på engelsk, hvor modulerne ændres til 15 ECTS. På de frie emner på denne ordning, har vi lavet en ny portfolio-prøveform. Der er lavet et katalog over muligheder for forskellige prøveformer. Studieleder og studienævnetsformand var meget interesserede i at høre panelets mening om en sådan type prøve.

Prøven har tilsyneladende haft en svær gang på jord i gymnasieverdenen, men alt forskning tyder på, at portfolio er en nyttig prøveform. Man kunne overveje at konvertere nogle af de traditionelle undervisningstimer til tutorials, hvor studiegrupper kan booke en tid hos underviseren i stedet.

Aftagerne vil stadig se, hvad kandidaterne kan via eksamensbeviser, så det ville være ærgerligt, hvis der bare stod portfolio. Det er forskelligt fra branche til branche hvordan der rekrutteres og om der ses på karakterer. Hvis det er meget specifikt – f.eks. en oversætter eller underviser – så ses der på specifikke karakterer. I andre virksomheder ses der måske mere på det, der ligger udover eksamensbeviset. Der er generelt en tillid til at kvaliteten hos universiteterne er høj. Aftagerpanelet udtrykte enighed om, at portfolio-prøven godt kunne blive god, men den stiller høje krav til både undervisere og studienævn.

Ad 8) Øget professionsretning af sproguddannelser

Dette punkt ligger lidt i forlængelse af oplægget under punkt 3, hvor vi talte om hvor specifikt færdig arbejdskraft vi kan og skal uddanne. Spørgsmålet udspringer egentlig af en sag, der kom frem i universitetsavisen, hvor en studerende gav udtryk for, at den pædagogiske didaktiske dimension stod for svagt i gymnasielærerprofilen. Fremmedsprogsdidaktik er for teoretisk og den studerende ønsker undervisning, der er langt mere praktisk anlagt

Instituttet selvforståelse er ikke, at vi uddanner færdige kandidater til en speciel stilling – heller ikke til gymnasielæreruddannelse, men at kandidaterne er klædt på til at gå ind i det pågældende arbejdet og tillære sig de supplerende kompetencer, som der altid vil være nogle af i et nyt job.

Der var enighed i panelet om, at uddannelsen skal være en basisuddannelse hvorpå der stadig følger meget læring/oplæring. Repræsentanterne fra gymnasieskolen forventer ikke færdige undervisere - der er bl.a. et pædagogikum udviklet til dette formål. Det er bedre at være fagligt dygtig i f.eks. grammatik og oversættelse – så skal resten nok komme. Hvis der skal mere praktisk pædagogik ind i uddannelsen, ville der også skulle noget ud, og det mener panelet ikke er en god ide.

Man kan og skal ikke gå i dybden og i bredden samtidig. Der skal gives rum for bredden men kun som en mulighed. Det universiteterne kan er dybden og kernefagligheden. Man skal ikke pipette-fodre kandidater til specielle karriereveje. Det burde dog være en mulighed for studerende at tage kurser på tværs – f.eks. efterspørger jura ofte sprog. Det kunne f.eks. være i form af toninger eller andet. Der kunne lægges op til, at der allerede kunne være erhvervsproglige toninger på bacheloruddannelsen.

Sprogfagene har stadig det ry, at man ikke helt ved, hvad man kan bruge det til. Det bliver tit formidlet, at der er et stort behov for humanister i erhvervslivet – men til hvad? Det er ikke defineret, hvad man egentlig kan bruge en sproguddannelse til. Der skal laves nogle helt tydelige profiler, så de studerende kan se sig selv i et mål eller en retning. EU er faktisk en af de største aftagere af studerende med sproglige kompetencer – de efterspørger ofte studerende, som kan favne bredden men med gode sproglige kompetencer. Der ligger dog også en væsentlig kompetence i at formidle sit fag – og ikke kun i forbindelse med undervisning.

Måske kunne man bruge portfolio-prøveformen til at løfte det faglige og f.eks. lægge noget didaktisk oveni. Det er vigtigt med forskellige profiler – alt efter hvad man gerne vil bruge sin uddannelse til. Det er meget anderledes alt efter om man skal bruge et teoretisk grundlag eller et mere

praktisk grundlag. Panelet var dog enig om, at det er ærgerligt, hvis specialiseringen skal komme for tidligt på studiet – så giver man køb på noget andet.

Dybden i de danske uddannelser er måske, at man har sprog og dannelse – dybden er at man er god til sprog. Uddannelsen skal ikke være sådan, at man kun kommer ud med dannelse. Fundamentet skal være der. Det er også en kompetence i erhvervslivet – det sproglige (mundtlige og skriftlige) skal være i orden. Man skal kunne referere til litteratur, kultur og andet – almen dannelse – det er ikke noget, der kan læres i et halvt års didaktik.

Ad 9) Aftagerpanelets rolle – ekspertpanel eller aftagerpanel?

Studienævnet – og især studenterrepræsentanterne – var usikre på, om et aftagerpanel skal fungere som rådgivere eller som eksperter. Det ligger dog i kommissoriet at det er et rådgivende panel uden egentlig indflydelse eller beslutningskraft. Dog spiller panelet ofte en stor rolle i forhold til akkreditering, nye studieordninger og andet.

Ad 10) Fastlæggelse af næste møde

Næste møde fastlægges til onsdag d. 7. februar, 2018, klokken 16:30-20:00.

Ad 11) Eventuelt

Afsluttende kom der en løs snak om sprog og sprogets rolle. Det er vigtigt at fastholde sprog som tillægskompetence – det skal pointeres og prioriteres gennem grundskolen og gymnasiet at sprog er en vigtig kompetence i tillæg til noget andet. Man skal desuden sætte krav til de, der vil læse sprog. Der må gerne være et karakterkrav og det må gerne virke mere elitært. Man kunne måske få inspiration fra Sverige, hvor det giver point f.eks. at tage tysk, hvis du læser til ingeniør.

Der er stadig interesse i aftagerpanelet for et obligatorisk udlandsophold for sprogstuderende – dette er dog ikke kompatibelt med studiefremdriftsreformen. Afsluttende blev det igen pointeret, at det er vigtigt at opbløde de tre søjler i forhold til hinanden og ikke at se et sprogstudium som et historieinstitut, et litteraturinstitut og et sproginstitut.

Til sidst blev der blandt panelets deltagere spurgt til hvilket censorkorps, der benyttes på kandidatuddannelsen i Interkulturelle markedsstudier. Det er indskrevet i studieordningen, at uddannelsen hører under studienævnet for Institut for Engelsk, Germansk og Romansk og censorkorpset for erhvervskommunikation og sprog.